

Kommunstyrelsen

Utredning om förutsättningar för en kommersiell bilpool samnyttjad mellan kommunens personal under arbetstid och för allmänheten öppen att utnyttja utanför arbetstid (KSKF/2021:106)

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. En kommersiell bilpool införs inte.
2. Utredningen om förutsättningar för kommersiell bilpool förklaras i och med detta avslutad.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige behandlade den 24 november 2021 § 258 Kim Fredrikssons (SD) motion om fler bilpooler i Eskilstuna och beslutade bland annat att ge servicenämnden i uppdrag att utreda förutsättningar för en kommersiell bilpool samnyttjad mellan kommunens personal under arbetstid och för allmänheten öppen att utnyttja utanför arbetstid.

Servicenämnden har kommit in med en återrapportering och föreslår efter utredningen att inte införa en kommersiell bilpool, bland annat med hänvisning till för höga merkostnader för kommunen och bristande intresse hos allmänheten. Kommunledningskontoret gör samma bedömning, att en kommersiell bilpool inte bör införas, baserat på servicenämndens utredning samt tidigare inkomna remissvar på motionen.

Ärendebeskrivning

Kim Fredriksson (SD) har den 24 mars 2021 lämnat in en motion – Fler bilpooler i Eskilstuna. Motionären yrkar på att Eskilstuna kommun skyndar på arbetet med att få fler bilpooler att etableras. Motionen har remitterats till servicenämnden, stadsbyggnadsnämnden och Eskilstuna Kommunföretag AB för yttrande.

Stadsbyggnadsnämnden svarar att stadsbyggnadsförvaltningen arbetar aktivt med frågan på det sätt som är möjligt och rimligt idag, men är öppna för att om villkor inom lagstiftningen ändras eller om andra delar av kommunkoncernen kommer med nya förslag eller att marknaden själv kommer med nya intresseförfrågningar, att jobba med frågan i ännu högre grad.

Servicenämnden föreslår att utreda förutsättningarna för att ha en bilpool gemensam för kommunens arbetsresor och allmänhetens resor utanför arbetstid. Att tydliga roller, ansvar och mål med uppföljning sätts upp poängteras även i remissvaret.

Eskilstuna kommunfastigheter har nyligen tecknat avtal med en samarbetspartner gällande elbilpool och elcykelpool. Avtalet är en totallösning så att priset inkluderar bokningssystem, drift, service, underhåll samt försäkring för skadegörelse eller stöld. Detta innebär att Kfast nu aktivt kommer att erbjuda sina hyresgäster möjligheten att nyttja bilpool och därigenom att delta i ett mer hållbart resesätt. Kfast har alltså en lösning på plats som svarar mot motionens förslag att ta efter Hallstahems exempel om att erbjuda hyresgästerna en bilpool.

Eskilstuna Energi & Miljö (EEM) konstaterar att det finns två delar av motionen som berör bolaget, förslaget som innebär att EEM hjälper stadens bostadsrättsföreningar med att erbjuda sina medlemmar tillgång till bilpool samt förslaget som innebär att kommunen tillgodoser en del av sitt fordonsbehov via publika bilpooler där medborgare kan nyttja dessa fordon vid de tillfällen de inte används av kommunen. Sammanfattningsvis ser EEM att förslagen innebär för stora utmaningar.

Kommunfullmäktige beslutade 2021-11-24 § 258 att svara på motionen enligt följande.

1. Motionen bifalles med att servicenämnden får i uppdrag att utreda förutsättningar för en kommersiell bilpool samnyttjad mellan kommunens personal under arbetstid och för allmänheten öppen att utnyttja utanför arbetstid.
2. Motionen anses besvaras i de delar som avser Kommunfastigheter i Eskilstuna AB, Eskilstuna Energi & Miljö AB samt stadsbyggnadsnämnden.

Servicenämnden har i enlighet med punkt 1 i Kommunfullmäktiges beslut utrett förutsättningar för en kommersiell bilpool samnyttjad mellan kommunens personal under arbetstid och för allmänheten öppen att utnyttja utanför arbetstid.

I utredningen pekar servicenämnden på risker och konsekvenser med en sådan kommersiell bilpool. Om kommunens fordon hyrs ut till allmänheten finns det en risk att kommunen behöver ha fler bilar för att säkra upp den egna verksamheten. En risk kan vara att kommunen står utan bil för att fordonen i bilpoolen inte returnerats eller inte är kördugligt. I en liknande utredning från 2012 hänvisades det till merkostnader för bilpool och förutsättningarna har inte förändrats. En kommersiell bilpool skulle innebära administration vilket inte överensstämmer med intentionerna i effektivare administration; att frigöra minst 50 miljoner kronor för att satsa på utbyggnad av skola, vård och omsorg. Risken är också att fordonen kan stå outnyttjade då intresset inte är tillräckligt stort för de stora bilpoolsföretagen att etablera sig i Eskilstuna.

Servicenämnden hänvisar i sin utredning till utredningen som gjordes 2012 och som visade att merkostnaden för kommunen skulle bli för hög för att det ska vara motiverat även om det skulle öka allmänhetens tillgång till bilpoolsbilar.

Servicenämnden hänvisar också till en enkätundersökning från 2015 som visade på mycket lågt intresse för att byta sin egen bil till förmån för bilpool. Nämnden påpekar även att det i dag inte finns någon kommersiell aktör, och att privata initiativ inte lyckats fånga tillräckligt stort intresse.

Servicenämnden påpekar i sin utredning att städer där bilpooler har en större marknadsandel ofta har en mer ansträngd parkeringssituation än Eskilstuna och högre långtidstaxa för parkeringar, vilket gör att bilpoolens erbjudande där blir mer attraktivt och fördelaktigt jämfört med eget bilägande.

Det finns även praktiska svårigheter som servicenämnden lyfter. Bland annat att alkohol inte är önskvärt från bilpoolsföretags sida och att kommunen har högre krav på hanteringen av fordon än allmänheten kan tänkas vilja leva upp till.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Eskilstuna kommun har mål om minskad klimatpåverkan och en färdmedelsfördelning där fler resor görs med gång, cykel och kollektivtrafik. Att ha tillgång till bilpool skulle kunna möjliggöra för fler att avstå egen bil och i stället hyra när behov uppstår. Det skulle kunna minska både trängsel i trafiken och klimatpåverkan. Därför är det positivt att Kommunfastigheter nu kan erbjuda bilpool. Med utgångspunkt i servicenämndens utredning bedömer kommunledningskontoret att riskerna och svårigheterna är för stora med att införa en samnyttjad kommersiell bilpool i linje med motionens förslag.

Servicenämnden bedömer i sin utredning att införandet av en kommersiell bilpool skulle innebära ökad administration och en risk att kommunen behöver öka antalet bilar för att säkra sin egen tillgång, samtidigt som det finns en risk att intresset hos allmänheten är för lågt. Därmed finns alltså risken att införandet av en samnyttjad kommersiell bilpool skulle försvåra arbetet med en effektiv organisation.

Kommunledningskontorets bedömning

Utifrån flera av kommunens mål (till exempel om minskad klimatpåverkan och om färdmedelsfördelning) så vore det önskvärt med en effektivt nyttjad kommersiell bilpool för allmänheten. De tidigare inkomna remissvaren och servicenämndens utredning pekar dock på ett flertal svårigheter att införa en sådan i linje med motionens förslag.

Det är mycket positivt att Kommunfastigheter har upphandlat en tjänst för bilpool och elcykelpool och har ett aktivt arbete för att börja erbjuda det till hyresgäster, vilket också ligger i linje med delar av motionens förslag.

Kommunledningskontoret bedömer, med utgångspunkt i servicenämndens utredning och de tidigare inkomna remissvaren, att det inte är önskvärt att införa en samnyttjad kommersiell bilpool i linje med motionens förslag.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm

Kristina Birath

Kommundirektör

Miljö- och samhällsbyggnadsdirektör

Beslutet skickas till:

Servicenämnden

Stadsbyggnadsnämnden

Eskilstuna Energi & Miljö AB

Kommunfastigheter i Eskilstuna AB

§ 35

Utredning om förutsättningar för en kommersiell bilpool samnyttjad mellan kommunens personal under arbetstid och för allmänheten öppen att utnyttja utanför arbetstid (KSKF/2021:106) (SEN/2021:49, SEN/2021:28)

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Att inte införa en kommersiell bilpool.
2. Utredningen om förutsättningar för kommersiell bilpool avses i och med detta avslutad.

Deltar inte i beslutet

Linus Lakso (MP) deltar inte i beslutet.

Ärendebeskrivning

Serviceförvaltningen ger i skrivelse, daterad den 23 maj 2022, förslag till beslut.

Servicenämnden har på uppdrag av kommunfullmäktige 2021-11-24 §258 att utreda förutsättningar för en kommersiell bilpool samnyttjad mellan kommunens personal under arbetstid och för allmänheten öppen att utnyttja utanför arbetstid.

Det har gjorts utredningar av denna karaktär vid flera tillfällen vilket inte resulterat i en kommersiell bilpool. År 2012 gjordes en utredning om upphandlad bilpool som sammanfattningsvis säger: En utredning om upphandlad bilpool för Eskilstuna kommun visade att merkostnaden för kommunen skulle bli för hög för att det ska vara motiverat även om det skulle öka allmänhetens tillgång till bilpoolsbilar.

År 2015 gjordes en enkätundersökning med boende i två centrumnära nybyggda bostadsområden där frågor om bilpoolsanvändande ställdes. Intresset för att använda en bilpool inom 600 meter från bostaden var lågt. 5 procent av respondenterna kunde tänka sig att göra sig av med den egna bilen och istället använda bilpool.

År 2017 lämnades det in en motion som i korthet lät: Att Eskilstuna kommun aktivt ska arbeta för att fler bilpooler etableras i kommunen. Motionen besvarades nekande av remissinstansen Stadsbyggnadsnämnden.

I nuläget finns ingen kommersiell aktör som bedriver bilpool i Eskilstuna. Det finns privata initiativ, via Facebook, men intresserat hos invånarna är lågt.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunfastigheter har upphandlat ”Elfordonspool som tjänst – ramavtal Dnr 21/6” daterad 2021-03-19. I avtalet står: Beställaren avser att göra sitt första avrop avseende elfordonspool som tjänst för två nybyggnadsprojekt, år 2022. Denna upphandling har utförts i god tid så att Kfast ska kunna förklara parkeringsfrågan när det är dags att söka bygglov. Behov av elfordonspool som tjänst kommer att bli aktuellt i fler nybyggnadsprojekt framöver, främst i centrum.

Eskilstuna kommuns ”Riktlinjer och anvisningar för möten och resor för Eskilstuna kommunkoncern”, (KSKF_2013_447) säger bland annat att riktlinjen ska vara en vägledning vid upphandling av tjänster. Andra krav är: kommunens poolbilar är rökfria och djur får inte medföras i på grund av allergirisken. Det är beslutat sedan länge att kommunens bilar ska ha alkolås. Om det är något krav bilpoolsleverantörerna vill stryka så är det alkolås, det hämmar privatpersonerna och andra företag att nyttja bilpoolen. Vid ett införande av bilpool ska tjänsten upphandlas såsom några kommuner har gjort. De kommuner som har upphandlat äger inte bilarna utan det är en hel tjänst som upphandlats.

En kommersiell bilpool tolkas inte som en kommunal angelägenhet enligt 2 kap. kommunallagen (2017:725). I kommunens åtaganden ingår obligatoriska (lagstyrd verksamhet) och frivilliga uppgifter. Obligatoriska uppgifter är bland annat social omsorg, för-, grund- och gymnasieskola samt kommunal vuxenutbildning, renhållning och avfallshantering. Frivilliga uppgifter är bland annat näringslivsutveckling

Yrkanden

Arne Jonsson (C), Mikael Edlund (S), Majo Brostedt (S), Göran Gredfors (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Servicenämnden

Utredning om förutsättningar för en kommersiell bilpool samnyttjad mellan kommunens personal under arbetstid och för allmänheten öppen att utnyttja utanför arbetstid (KSKF/2021:106)

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Att inte införa en kommersiell bilpool.
2. Utredningen om förutsättningar för kommersiell bilpool avses i och med detta avslutad.

Ärendebeskrivning

Servicenämnden har på uppdrag av kommunfullmäktige 2021-11-24 §258 att utreda förutsättningar för en kommersiell bilpool samnyttjad mellan kommunens personal under arbetstid och för allmänheten öppen att utnyttja utanför arbetstid.

Det har gjorts utredningar av denna karaktär vid flera tillfällen vilket inte resulterat i en kommersiell bilpool. År 2012 gjordes en utredning om upphandlad bilpool som sammanfattningsvis säger: En utredning om upphandlad bilpool för Eskilstuna kommun visade att merkostnaden för kommunen skulle bli för hög för att det ska vara motiverat även om det skulle öka allmänhetens tillgång till bilpoolsbilar.

År 2015 gjordes en enkätundersökning med boende i två centrumnära nybyggda bostadsområden där frågor om bilpoolsanvändande ställdes. Intresset för att använda en bilpool inom 600 meter från bostaden var lågt. 5 procent av respondenterna kunde tänka sig att göra sig av med den egna bilen och istället använda bilpool.

År 2017 lämnades det in en motion som i korthet lät: Att Eskilstuna kommun aktivt ska arbeta för att fler bilpooler etableras i kommunen. Motionen besvarades nekande av remissinstansen Stadsbyggnadsnämnden.

I nuläget finns ingen kommersiell aktör som bedriver bilpool i Eskilstuna. Det finns privata initiativ, via Facebook, men intresserat hos invånarna är lågt.

Kommunfastigheter har upphandlat ”Elfordonspool som tjänst – ramavtal Dnr 21/6” daterad 2021-03-19. I avtalet står: Beställaren avser att göra sitt första avrop avseende elfordonspool som tjänst för två nybyggnadsprojekt, år 2022. Denna upphandling har utförts i god tid så att Kfast ska kunna förklara parkeringsfrågan när det är dags att söka bygglov. Behov av elfordonspool som tjänst kommer att bli aktuellt i fler nybyggnadsprojekt framöver, främst i centrum.

Eskilstuna kommuns ”Riktlinjer och anvisningar för möten och resor för Eskilstuna kommunkoncern”, (KSKF_2013_447) säger bland annat att riktlinjen ska vara en vägledning vid upphandling av tjänster. Andra krav är: kommunens poolbilar är rökfria och djur får inte medföras i på grund av allergirisken. Det är beslutat sedan länge att kommunens bilar ska ha alkolås. Om det är något krav bilpoolsleverantörerna vill stryka så är det alkolås, det hämmar privatpersonerna och andra företag att nyttja bilpoolen. Vid ett införande av bilpool ska tjänsten upphandlas såsom några kommuner har gjort. De kommuner som har upphandlat äger inte bilarna utan det är en hel tjänst som upphandlats.

En kommersiell bilpool tolkas inte som en kommunal angelägenhet enligt 2 kap. kommunallagen (2017:725). I kommunens åtaganden ingår obligatoriska (lagstyrd verksamhet) och frivilliga uppgifter. Obligatoriska uppgifter är bland annat social omsorg, för-, grund- och gymnasieskola samt kommunal vuxenutbildning, renhållning och avfallshantering. Frivilliga uppgifter är bland annat näringslivsutveckling

SERVICEFÖRVALTNINGEN

Jörgen Axelsson
Förvaltningschef

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

Uppgjord av Nina Ekblom	Nr		
Godkänd av Jan Åkerviken	Datum 2022-05-23	Rev	Referens

Slutrapport för fler bilpooler i Eskilstuna

Innehåll

1	Uppdragsbeskrivning	1
2	Uppdragsresultat.....	1

1 Uppdragsbeskrivning

Servicenämnden har av kommunfullmäktige fått i uppdrag att utreda förutsättningar för en kommersiell bilpool samnyttjad mellan kommunens personal under arbetstid och för allmänheten öppen att utnyttja utanför arbetstid. Svar på motion - Fler bilpooler i Eskilstuna (KSKF/2021:106) Sammanträdesdatum 2021-11-24.

I begreppet förutsättningar har utredarna tolkat:

- Kommunens egna styrdokument
- Tidigare utredningar/remissvar
- Hur gör andra likvärdiga kommuner
- Kommunens bilpark idag
- Invånarens behov av kommersiell bilpool
- Juridik

Bakgrunden är en motion där det yrkas på: Att Eskilstuna kommun skyndar på arbetet med att få fler bilpooler att etableras enligt motionens intentioner. Motionsställaren vill att Eskilstuna kommun inklusive kommunkoncernen skyndar på arbetet för att fler bilpooler ska etablera sig i Eskilstuna kommun. Förslaget är att Kommunfastigheter, Eskilstuna Energi och Miljö samt kommunledningskontoret med olika åtgärder främjar etablering av bilpool.

2 Uppdragsresultat

Eskilstuna kommuns "Riktlinjer och anvisningar för möten och resor för Eskilstuna kommunkoncern", (KSKF_2013_447) ger inriktningen för medarbetares arbetsresor. Utvalda stycken ur riktlinjen är en förutsättning gällande fordon.

Uppgjord av Nina Ekblom	Nr		
Godkänd av Jan Åkerviken	Datum 2022-05-23	Rev	Referens

- Körsättet har stor påverkan på bränsleförbrukning och avgasutsläpp. Med ett sparsamt körsätt kan både pengar och miljö sparas utan att förlora tid. Medarbetare som använder bil för arbetsresor bör vara utbildade i sparsamt körsätt. Utbildning i sparsamt körsätt rekommenderas även för den som gör tjänsteresor flera gånger i veckan
- Djur får inte medföras i kommunens poolbilar på grund av allergirisken.
- Samtliga anställda inom Eskilstuna kommunkoncern är försäkrade vid tjänsteresa* inom och utom Sverige. Försäkringen omfattar olycksfall, resgods, ansvar, rättsskydd och överfallsskydd.

Riktlinjen ska också vara en vägledning vid upphandling av tjänster.

2.1 Invånarens behov av kommersiell bilpool

Det eventuella behovet av bilpool hos invånaren kan finnas även inom arbetstid (som arbetstid räknas kl. 8-17). Detta med direkt koppling till motionens formulering.

Det finns ett privat lokalt initiativ gällande en variant på bilpool via Facebook. Initiativet har inte hittat tillräckligt många intresserade i nuläget.

År 2015 gjordes en enkätundersökning (som ingick i underlaget från 2017, se stycke "2.2 Tidigare utredningar/remissvar", med boende i två centrumnära nybyggda bostadsområden i Eskilstuna där frågor om bilpoolsanvändande ställdes. Intresset för att använda en bilpool inom 600 meter från bostaden var lågt. 5 procent av respondenterna kunde tänka sig att göra sig av med den egna bilen och istället använda bilpool.

Alkolås rekommenderas inte att ha i hyrbilar till allmänheten då det hämmar viljan att hyra. Kommunens krav på hantering av fordon kan överstiga allmänhetens möjlighet och vilja att leva upp till.

2.2 Tidigare utredningar/remissvar

År 2009 fick dåvarande Arbetsmarknads- och familjenämnden i uppdrag av kommunfullmäktige att genomföra en successiv utbyggnad av den interna korttidsuthyrningen, så att det blir en intern kommunal bilpool. Avsikten var att förbättra miljön genom att byta ut fordon mot miljöfordon och att sänka kommunens kostnader för bilar.

År 2012 gjordes en utredning om upphandlad bilpool som sammanfattningsvis resulterade i: Merkostnaden för kommunen skulle bli för hög för att det ska vara motiverat även om det skulle öka allmänhetens tillgång till bilpoolsbilar.

Uppgjord av Nina Ekblom	Nr		
Godkänd av Jan Åkerviken	Datum 2022-05-23	Rev	Referens

År 2017 lämnades det in en motion: Att Eskilstuna kommun aktivt ska arbeta för att fler bilpooler etableras i kommunen enligt motionens intentioner. Remissinstans var då stadsbyggnadsnämnden. Vid den tidpunkten fanns det ett kommersiellt bilpoolföretag i Eskilstuna. Städer där bilpooler har en större marknadsandel har ofta en mer ansträngd parkeringssituation än Eskilstuna och högre långtidstaxa för parkeringar vilket gör att bilpoolens erbjudande där blir mer attraktivt och fördelaktigt jämfört med eget bilägande. Det finns bilpooler som haft önskemål om att etablera sig i Eskilstuna men då under förutsättning att kommunen blir en aktiv kund hos dem. Att reglera parkeringar för enbart bilpoolsbilar på allmän platsmark är i dag förbjudet däremot går det bra på kvartersmark. Om fler bilpooler skulle vara intresserade av att etablera sig i Eskilstuna skulle de få samma möjlighet. Att allmänt reglera fler parkeringar för enbart bilpoolsbilar utan att det finns en etablerad kund som använder platserna anses vara ineffektivt markutnyttjande.

År 2021 inkom en motion (KSKF/2021:106) gällande kommersiell bilpool. I planprocessen arbetas det med att erbjuda exploatörer en möjlighet att minska antalet parkeringsplatser de måste bygga, under förutsättning att de i stället erbjuder en varaktig bilpoolslösning till de som flyttar in i fastigheten. Statens offentliga utredning "Stärkt planering för en hållbar utveckling" föreslår förändringar i plan- och bygglagen som skulle stärka mobilitetsåtgärder vid nybyggnationer vilket starkt skulle öka incitamenten för bilpoolsetableringar. Stadsbyggnadsförvaltningen anser att en sådan lagändring skulle vara den största drivkraften för bilpoolsetableringar i Eskilstuna. I Eskilstuna kommun finns idag inget publikt tillgängligt bilpoolsföretag.

2.3 Alkolås i kommunens fordon

För bakgrundsinformation finns det ett antal dokument/ärenden som avhandlar alkolås.

Dnr 040000-2003-10100. Beslut, Förslag till kommunfullmäktige:

1. I anledning av motionen får kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att initiera ett försöksprojekt med alkolås i fordon under tre år. Projektet inleds våren 2004 med 10 skolskjutsfordon. Under samma tid får försöket utökas med ytterligare 10 fordon, som disponeras av arbetsmarknads- och familjenämnden. Lämpliga områden för försöket får utses inom ramen för projektet.

2. Efter periodens slut skall projektet återrapporteras till kommunstyrelsen.

3. Kommunens bolag uppmanas att initiera projekt med alkolås i sina fordon.

Det återfinns ingen dokumenterad återrapportering av försöksprojektet ovan.

I ärende 2005-10085, en delegationsrapport, gällande ett ramavtal för alkolås: Ramavtal har tecknats med Alkolås i Skandinavien AB, Haninge, på alkolås till fordon, för tiden 2004-07-01--2007-06-31. Avtalssumman uppgår till ca 15 000 - 300 000 kronor per år.

Uppgjord av Nina Ekblom	Nr		
Godkänd av Jan Åkerviken	Datum 2022-05-23	Rev	Referens

I handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopning och tobak 2013-2015 (KSKF/2012:336) berörs alkoholås kopplat till mål 6. Vidare ska Eskilstuna kommun vara ett föredöme med alkoholås i de fordon som nyttjas.

[Alkoholås i bilpool | Klimatkommunerna¹](#). Diskussion kring alkoholås i kommersiell bilpool. Om det är något krav leverantören vill att vi skall stryka så är det alkoholås, det hämmar privatpersonerna och andra företag att nyttja bilpoolen.

2.4 Miljö och laddplatser

Ur kommunens årsplan 2022:

Tillsammans med marknadens aktörer vill vi öka antalet laddningsplatser för elbilar på lämpliga platser samt säkerställa en god tillgång och tillgänglighet till biogas för bussar och bilar.

Ökad produktion och användning av lokal biogas är två viktiga åtgärder för att minska klimatpåverkan.

Effektiviseringstryck och miljöavgifter på inköp, personbilar och flygresor Tidigare beslutade miljöavgifter kvarstår med 1 000 kronor per personbil och månad (elbilar undantas), 20 procent på flygkostnader vid köp inom avtal och 40 procent på flygresor som köps utanför avtal.

En satsning på cykelinfrastrukturen i centrum ska göras och åtgärder för att bygga ut laddinfrastrukturen för elfordon ska genomföras. En strategi för laddning med möjligheter till snabbbladdning vid hubbar och bostäder behöver tas fram.

Ett stående krav från SKR är att regeringen ska öppna för möjligheten att på allmän plats reservera parkeringsplatser för miljöbilar och bilar som ingår i en bilpool. Skälet till kravet är att det finns en stor potential i att minska antalet fordon i trafiken genom dessa åtgärder. Ett steg i rätt riktning är regeringens beslut om att kommunerna numera kan införa laddplatser².

Laddplats har blivit en bristvara. Utbyggnaden av ladduttag hänger inte med den snabba försäljningsökningen av elbilar. Snart går det tre gånger så många bilar per uttag som för fem år sedan³.

¹ Klimatkommunerna är en förening för kommuner och regioner som jobbar aktivt med lokalt klimatarbete. Medlemmarnas klimatarbete ligger i framkant i Sverige och världen, med tuffa klimat- och energimål och ambitiösa åtgärder.

² [Lokala trafikföreskrifter om laddplats | SKR](#).

³ [Laddplatser och laddbara bilar i Sverige - SVT Nyheter](#)

Uppgjord av Nina Ekblom	Nr		
Godkänd av Jan Åkerviken	Datum 2022-05-23	Rev	Referens

2.5 Hur gör andra likvärdiga kommuner?

Jämförelsekommuner består av det etablerade R9-nätverket.

Kommun	Kommentar
Bilpool - linkoping.se	Linköpings kommun har avtal med M för tjänsteresor (Volvo) med bil. Det är inte kommunen som äger bilarna.
Norrköping	Ingen bilpool för medborgare
Gävle	Ingen bilpool för medborgare
Jönköping	Ingen bilpool för medborgare
Södertälje	Ingen bilpool för medborgare
Uppsala	Ingen bilpool för medborgare
Västerås	Upphandlad elbilspool, avtalet är skrivet mellan Mimer (fastighetsbolag) och Bilpoolen mellanslag AB (5567348825) Ett antal kommunala bolag har rätt att avropa avtalet, bland annat Västerås stad. Bilpoolen ska från avtalsstart bestå av sex (6) st. fordon. Bilpoolen ska vara halvöppen, dvs låst till Västerås stad helgfria vardagar 07-17 och öppet för allmänheten övriga tider och dagar. Utifrån beläggning ska leverantör komplettera med fler bilar, planeringen idag är för ca två (2) st. till. Inget krav på alkoholås.
Örebro	Sunfleets bilpool i Örebro avslutade sin verksamhet sommaren 2020. Ny upphandling pågår. Inget krav på alkoholås i upphandlingen.

2.6 Kommunens bilar

Kommunen är i en omställningsfas av bilparken, 90 st bilar ska bytas ut hösten 2022. Till slutet av 2023 ska bilparken bestå av 350 st bilar som går på el.

2.7 Risker och konsekvenser med kommersiell bilpool

Om kommunens fordon hyrs ut till allmänheten finns det en risk att kommunen behöver ha fler bilar för att säkra upp den egna verksamheten. En risk med konsekvenser är att kommunen står utan bil för att fordonen i bilpoolen inte returnerats eller inte är kördugligt. År 2012 hänvisades det till merkostnader för bilpool och förutsättningarna har inte förändrats. En kommersiell bilpool skulle innebära administration vilket inte överensstämmer med intentionerna i effektivare administration; att frigöra minst 50 miljoner kronor för att satsa på utbyggnad av skola, vård och omsorg. Risker är också att fordonen kan stå outnyttjade då intresset inte är tillräckligt stort för de stora bilpoolsföretagen att etablera sig i Eskilstuna.

Uppgjord av Nina Ekblom	Nr		
Godkänd av Jan Åkerviken	Datum 2022-05-23	Rev	Referens

2.8 Juridik

En kommersiell bilpool tolkas inte som en kommunal angelägenhet enligt 2 kap. kommunallagen (2017:725). I kommunens åtaganden ingår obligatoriska (lagstyrd verksamhet) och frivilliga uppgifter.

Obligatoriska uppgifter	Frivilliga uppgifter
Social omsorg (äldre- och handikappomsorg samt individ- och familjeomsorg)	Fritid och kultur
För-, grund- och gymnasieskola samt kommunal vuxenutbildning	Energi
Plan och byggfrågor	Sysselsättning
Miljö- och hälsoskydd	Näringslivsutveckling
Renhållning och avfallshantering	
Vatten och avlopp	
Räddningstjänst	
Krisberedskap och civilt försvar	
Biblioteksverksamhet	
Bostäder	

Om kommunen skulle upplåta sina bilar till allmänheten ska det upphandlas såsom Örebro, Västerås och Linköping har gjort. Dessa kommuner äger inte bilarna utan hyr bilarna via den upphandlade leverantören, det är en tjänst upphandlad och avtalad.

Kommunfastigheter har upphandlat "Elfordonspool som tjänst – ramavtal Dnr 21/6" daterad 2021-03-19. I avtalet står: Beställaren avser att göra sitt första avrop avseende elfordonspool som tjänst för två nybyggnadsprojekt, år 2022. Denna upphandling har utförts i god tid så att Kommunfastigheter ska kunna klargöra parkeringsfrågan när det är dags att söka bygglov. Behov av elfordonspool som tjänst kommer att bli aktuellt i fler nybyggnadsprojekt framöver, främst i centrum.

§ 258

Svar på motion - Fler bilpooler i Eskilstuna (KSKF/2021:106)

Beslut

1. Motionen bifalles med att servicenämnden får i uppdrag att utreda förutsättningar för en kommersiell bilpool samnyttjad mellan kommunens personal under arbetstid och för allmänheten öppen att utnyttja utanför arbetstid.
2. Motionen anses besvaras i de delar som avser Kommunfastigheter i Eskilstuna AB, Eskilstuna Energi & Miljö AB samt stadsbyggnadsnämnden.

Ärendebeskrivning

Kim Fredriksson (SD) har den 24 mars 2021 lämnat in en motion – Fler bilpooler i Eskilstuna. Motionären yrkar på att Eskilstuna kommun skyndar på arbetet med att få fler bilpooler att etableras. Motionen har remitterats till servicenämnden, stadsbyggnadsnämnden och Eskilstuna Kommunföretag AB för yttrande.

Motionsställaren vill att Eskilstuna kommun inklusive kommunkoncernen skyndar på arbetet för att fler bilpooler ska etablera sig i Eskilstuna kommun. Förslaget är att Kommunfastigheter, Eskilstuna Energi och Miljö samt kommunledningskontoret med olika åtgärder främjar etablering av bilpool.

Stadsbyggnadsförvaltningen håller med om att det behövs större tillgång till bilpooler och arbetar aktivt med att uppmuntra till fler bilpoolsbilar. I Eskilstuna kommun finns idag inga publikt tillgängliga bilpoolsföretag. Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar idag i planprocessen med att erbjuda exploatörer en möjlighet att minska antalet parkeringsplatser de måste bygga under förutsättning att de i stället erbjuder en varaktig bilpoolslösning till dem som flyttar in i fastigheten. Statens offentliga utredning ”Stärkt planering för en hållbar utveckling” föreslår förändringar i plan- och bygglagen som skulle stärka mobilitetsåtgärder vid nybyggnationer vilket starkt skulle öka incitamenten för bilpoolsetableringar. Stadsbyggnadsförvaltningen anser att en sådan lagändring skulle vara den största drivkraften för bilpoolsetableringar i Eskilstuna.

Kontentan av stadsbyggnadsnämndens motionssvar är att stadsbyggnadsförvaltningen arbetar aktivt med frågan på det sätt som är möjligt och rimligt idag, men är öppna för att om andra villkor inom lagstiftningen ändras eller om andra delar om kommunkoncernen kommer med nya förslag eller att marknaden själv kommer med nya intresseförfrågningar att jobba med frågan i ännu högre grad.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Servicenämnden föreslår att utreda förutsättningarna för att ha en bilpool gemensam för kommunens arbetsresor och allmänhetens resor utanför arbetstid. Att tydliga roller, ansvar och mål med uppföljning sätts upp poängteras även i remissvaret.

En utredning om en upphandlad bilpool som används av kommunens personal under arbetstid och är öppen för allmänhet att boka övrig tid har utförts omkring år 2013. Slutsatsen då var att det skulle bli betydligt dyrare för kommunen att handla upp sin tillgång till bilar jämfört med nuvarande drift i AMA:s regi, då den visade sig vara mycket prisvärd.

Eskilstuna kommunfastigheter har nyligen tecknat avtal med en samarbetspartner gällande elbilpool och elcykelpool. Avtalet är en totallösning så att priset inkluderar bokningssystem, drift, service, underhåll samt försäkring för skadegörelse eller stöld. Detta innebär att Kfast nu aktivt kommer att erbjuda sina hyresgäster möjligheten att nyttja bilpool och därigenom att delta i ett mer hållbart resesätt. Kfast har alltså en lösning på plats som svarar mot motionens förslag att ta efter Hallstahems exempel om att erbjuda hyresgästerna en bilpool.

Eskilstuna kommunfastigheter erbjuder även sina hyresgäster möjlighet att minska sina klimatavtryck dels genom att ha förberett för elladdplatser vid sina nyproducerade bostäder dels genom att ha en strategi för utbyggnad av elladdplatser i det befintliga beståndet. Flera kundundersökningar har utförts under ett antal år för att Kfast ska ligga i fas med kundernas behov gällande bilpooler, även förfrågningar gällande samarbete med privata fastighetsägare har gjorts dock utan att få genomslag hos hyresgäster eller privata aktörer

Eskilstuna Energi & Miljö (EEM) konstaterar att det finns två delar av motionen som berör bolaget, förslaget som innebär att EEM hjälper stadens bostadsrättsföreningar med att erbjuda sina medlemmar tillgång till bilpool samt förslaget som innebär att kommunen tillgodoser en del av sitt fordonsbehov via publika bilpooler där medborgare kan nyttja dessa fordon vid de tillfällen de inte används av kommunen.

Vad avser det första förslaget, om att EEM ska hjälpa stadens bostadsrättsföreningar med att erbjuda sina medlemmar tillgång till bilpool, ser bolaget att detta ligger för långt utanför de tjänster och produkter som EEM levererar i dag. Att tillhandahålla bilpooler till bostadsrättsföreningar ligger inte inom bolagets kompetensområden. EEM kan inte heller se några synergieffekter med en sådant upplägg. Med hänsyn till de problem som beskrivits ovan, anser bolaget att det vore olämpligt och förenat med orimliga kostnader att EEM skulle leverera bilpoolstjänster till allmänheten.

Gällande det andra förslaget att tillgodose delar av EEM:s fordonsbehov via publika bilpooler så ses stora utmaningar. Den största andelen av bolagets fordon är specialanpassade för EEM:s behov vilket inte gör det möjligt att nyttja fordon från en publik bilpool för detta ändamål. Vissa typer av resor skulle förvisso kunna genomföras med hjälp av fordon från en publik bilpool. Dock måste det med hänsyn

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

till beredskap och kris finnas tillgång till en viss mängd fordon dygnet runt. Då kan dessa lika gärna användas för bolagets transportbehov.

EEM:s behov av lokalisation av fordon sammanfaller inte heller typiskt med bostadsområden där medborgare kan tänkas vilja hämta och lämna fordon. En stor del av EEM:s fordon behöver dessutom finnas tillgängliga inom områden dit allmänheten inte har tillträde, till exempel anläggningar för produktion av värme, vatten och el.

Att Kfast nu erbjuder sina hyresgäster möjlighet att nyttja elbilar och elcyklar i poolform bedömer kommunledningskontoret som mycket positivt och helt i linje med aktuell motion. Den nyligen genomförda upphandlingen av dessa tjänster är ett gott exempel väl värt att sprida till andra aktörer på Eskilstunas bostadsmarknad, såväl fastighetsbolag med hyresrätter samt bostadsrättsföreningar, t ex via branschföreningar aktiva i Eskilstuna och andra lämpliga forum och kanaler.

Att på nytt utreda förutsättningar för och ekonomiska konsekvenser av att kommunkoncernen handlar upp en bilpool möjlig för allmänheten att nyttja utanför arbetstid är intressant. Att omvärldsspana på andra kommuner som genomfört detta upplägg ska höra till denna utredning.

Stadsbyggnadsnämndens svar visar på att intresset för bilpooler troligen kommer att öka särskilt i nya flerfamiljsbostäder i centrala Eskilstuna, varför frågan är rätt i tiden.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Motionen bifalles med att servicenämnden får i uppdrag att utreda förutsättningar för en kommersiell bilpool samnyttjad mellan kommunens personal under arbetstid och för allmänheten öppen att utnyttja utanför arbetstid.
2. Motionen anses besvaras i de delar som avser Kommunfastigheter i Eskilstuna AB, Eskilstuna Energi & Miljö AB samt stadsbyggnadsnämnden.

Yrkanden

Kim Fredriksson (SD) yrkar bifall till motionen.

Sarita Hotti (S), Stefan Sjöberg (MP), Jari Puustinen (M) och Ann-Sofie Wågström (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns följande förslag till beslut

- Kim Fredrikssons (SD) bifallsyrkande till motionen.
- Sarita Hottis (S) med fleras bifallsyrkande till kommunstyrelsens förslag.

Ordföranden föreslår att förslagen ställs mot varandra. Kommunfullmäktige godkänner propositionsordningen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Efter ställd proposition finner ordföranden att kommunfullmäktige beslutar bifalla kommunstyrelsens förslag.

Beslutet skickas till:

Serviceämnden

Stadsbyggnadsnämnden

Eskilstuna Kommunföretag AB/Eskilstuna Energi & Miljö AB

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------